

Broj: 03/10-50-19-177-15/17

Sarajevo, 25.07.2017.

Istraživanje broj: 260

Vrsta istraživanja: KOMP

ГРАЂАНИ КАО ИНИЦИЈАТОРИ И ПРЕДЛАГАЌИ АКТА

Pripremili:

Sena Bajraktarević

Aida Osmanović

Elmedin Spahović (volonter)

Deskriptor: zakonodavstvo, procedure predlaganja zakona

Istraživanje je namijenjeno poslanicima i delegatima, koji mogu postaviti dodatna pitanja, sugestije i komentare na email adresu: istrazivacki.sektor@parlament.ba.

Javnost Bosne i Hercegovine može komentirati radove, ali Istraživački sektor nema mogućnost da odgovara na komentare i diskutira o istraživanju.

Informacije navedene u sadržaju istraživanja važeće su u trenutku pripreme istraživanja i one se ne ažuriraju nakon objave istraživanja.

Istraživanje ne odražava zvaničan stav Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (PSBiH).

GRAĐANI KAO INICIJATORI I PREDLAGAČI AKATA

Ovaj istraživački rad odgovara na pitanje naručioca da li i u kojim evropskim država građani imaju pravo i mogućnost da budu inicijatori i predlagači zakona i drugih akta, te ukoliko imaju, kojim aktom je to pravo regulisano i koliki je broj građana potreban za podnošenje takve inicijative. Tabela sadrži podatke o 25 evropskih država te o nivou Evropske unije.

Država / nivo Evropske unije	Da li su građani ovlašteni da predlažu zakone? ¹	Koji akti regulišu pravo građana da podnose prijedloge zakona?	Ukoliko građani imaju pravo da predlažu zakone, da li mora postojati određeni broj ili procenat građana da bi predložili zakon?	Da li postoje ograničenja u smislu na koje teme se mogu odnositi prijedlozi zakona?	
<i>I. Države u kojima su građani ovlašteni da podnose prijedloge zakona</i>					
1.	Albanija	da	Ustav	najmanje 20.000 građana	-
2.	Austrija	da	Ustav, Zakon o narodnoj inicijativi	najmanje 100.000 građana ili jedna šestina svih birača u tri pokrajine	-
3.	Crna Gora	da	Ustav	najmanje 6.000 građana, preko člana parlamenta kojeg ovlaste	-
4.	Finska	da, e-peticija	Ustav, Zakon o građanskoj inicijativi	najmanje 50.000 građana	-
5.	Italija	da	Ustav, zakon	najmanje 50.000 građana	-
6.	Makedonija	da	Ustav, zakon	najmanje 10.000 građana	-
7.	Nizozemska	da	Poslovnik Doma	najmanje 40.000 građana	postoje određeni uslovi i ograničenja, npr. ne može se odnositi na lokalna pitanja
8.	Poljska	da	Ustav, zakon	najmanje 100.000 građana	-
9.	Portugal	da	Ustav, zakon	najmanje 100.000 građana	osim prijedloga budžeta
10.	Rumunija	da	Ustav, zakon	najmanje 100.000 građana	osim poreza, međunarodnih odnosa, amnestije i pomilovanja
11.	Slovenija	da	Ustav, Poslovnik Parlamenta	najmanje 5.000 građana	-
12.	Srbija	da	Ustav, član 107.	-	-
13.	Španija	da	Ustav, zakon	najmanje 500.000 građana	osim pitanja koja se odnose na ustavne reforme, organske zakone, poreze

¹ Izvor: Odgovori na ECPRD upitnik „Učešće javnosti u postupku izrade i donošenja zakona“, februar 2015.

<i>II. Države u kojima građani nisu ovlašteni da podnose prijedloge zakona</i>					
1.	Belgija*	ne	-	-	-
2.	Češka	ne	-	-	-
3.	Danska	ne	-	-	-
4.	Estonija	ne	-	-	-
5.	Evropska unija	ne	-	-	-
6.	Grčka	ne	-	-	-
7.	Hrvatska	ne	-	-	-
8.	Irska	ne	-	-	-
9.	Kipar	ne	-	-	-
10.	Njemačka	ne	-	-	-
11.	Slovačka	ne	-	-	-
12.	Švedska	ne	-	-	-
13.	UK	ne	-	-	-

* Građani imaju mogućnost da se peticijom obrate domovima Parlamenta, koji peticiju imaju pravo poslati nadležnim ministrima. Osim toga, građani, pod uslovima koji su određeni zakonom, mogu podnijeti zahtjev parlamentarnoj komisiji oba doma, nadležnoj za procjenu zakonodavstva, ako smatraju da je određeni dio nekog zakona neispravan. Pored ova dva formalna, pravna instrumenta, građani mogu da se obrate članu parlamenta ili vladi i neformalno predlože zakon.²

² Izvor: Odgovori na ECPRD upitnik „Učešće javnosti u postupku izrade i donošenja zakona“, februar 2015.